

Nr 310.

Av herr **Lindblom m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statens sinnessjukhus: avlöningar, m. m.*

I sina beräkningar rörande medelsbehovet för budgetåret 1948/49 hade medicinalstyrelsen föreslagit införande vid sinnessjukhusen av s. k. enhetskost, d. v. s. i huvudsak samma kost för patienter och befattningshavare. Såsom skäl för utspisningsstaternas omläggning anförde medicinalstyrelsen bl. a., att statens institut för folkhälsan vid sin översyn av de för statens sinnessjukhus gällande utspisningsstaterna funnit, att kosten vid vissa sjukhus i fråga om näringsvärde visat avsevärda brister och att även andra skäl av institutet ansetts böra föranleda, att nya standardmatsedlar för sjukhusen centralt utarbetades. Medicinalstyrelsen framhöll för egen del, att kostförhållandena helt naturligt vore av väsentlig betydelse för patienternas trivsel och välbefinnande i övrigt och att bristen därutinnan förorsakade ur vårdsynpunkt skadliga irritationsmoment. Patientkosten vid sinnessjukhusen vore i allmänhet av betydligt lägre kvalitet än vid kroppsjukhusen. Kostnaden för utspisningen vid lasaretten hade sålunda under år 1945 uppgått till i genomsnitt 2 kronor och 38 öre per vård dag, under det att motsvarande kostnad vid de statliga sinnessjukhusen under år 1946 utgjort 1 krona och 8 öre. Ehuru en del förbättringar av patienternas kostförhållanden under de senaste åren genomförts vid de olika sinnessjukhusen, hade mera genomgripande åtgärder av olika skäl uppskjutits. Den verkställda utredningen hade emellertid ådagalagt sådana brister beträffande kosten vid sinnessjukhusen, att medicinalstyrelsen funnit sig böra påkalla medel för en väsentlig kostförbättring. Kostnadsökningen härför beräknades till 37 öre per patient och dag och för samtliga sjukhus till 2 000 000 kr. för budgetåret 1948/49.

I proposition nr 145 har föredragande statsrådet förklarat, att han på grund av de avsevärda kostnader, som ett realiserande av medicinalstyrelsens förslag skulle medföra, icke ansett sig kunna tillstyrka, att den ifrågasatta kostförbättringen genomföres redan fr. o. m. nästa budgetår. Statsrådet har emellertid uttalat, att han för sin del finner starka skäl föreligga för en höjning av standarden på patientkosten på sinnessjukhusen och att den av medicinalstyrelsen föreslagna anordningen med införande av enhetskost synes honom vara väl ägnad att varaktigt åstadkomma den önskvärda förbättringen i patienternas kostförhållanden.

Även om av statsfinansiella skäl en förbättring av patientutspisningens standard genom tillämpande av s. k. enhetskost vid samtliga statliga sinnessjukhus skulle vara ogenomförbar, skulle likväl en försöksverksamhet av begränsad omfattning vara av stor betydelse, inte endast för trivseln och välbefinnandet hos patienterna vid de eventuella försökssjukhusen utan också genom de objektiva erfarenheter, som vunnes såväl beträffande den förbättrade kostens eventuella inverkan på patienternas närings- och hälsotillstånd som med avseende på de nya standardmatsedlarnas utformning i praktiken, hållfasthet i gjorda kostnadsberäkningar etc.

En försöksverksamhet vid exempelvis två medelstora sinnessjukhus på 900 patienter vardera skulle enligt de beräkningsgrunder, medicinalstyrelsen tillämpat, betinga en merkostnad under delposten utspisning av omkring kr. 160 000 under förutsättning att den nya koststaten inte kommer att tillämpas förrän tidigast fr. o. m. november månad 1948.

Med stöd av vad ovan anförts få undertecknade alltså hemställa,

att riksdagen ville besluta dels att vid tvenne statliga sinnessjukhus s. k. enhetskost skall försöksvis införas samt dels att i proposition nr 145 under statens sinnessjukhus: omkostnader äskat förslagsanslag av kr. 20 250 000 måtte höjas med kr. 160 000.

Stockholm den 3 april 1948.

E. A. Lindblom.

John Bergvall.

Elon Andersson.
